

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

27. Bibite ex hoc omnes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

vos, id est, singuli bibite, sicut ego vobis præbibi. Accepto enim calice, non significat in manus tantum accepto, sed & hauſto ac propinato, more familiaris cœnæ Iudæorum: quam tam Calvinus quàm Beza hoc loco commemorant. Dico enim vobis, quòd non bibam de generatione vitis, id est, de communi vino, & in familiari vobiscum cœna, donec regnum Dei veniat, id est, vsque ad resurrectionem generalem, vbi nouo potu vos reficiam: quod paulo apertius Matthæus posuit, vt supra explicatum est; tamen non seruato ordine, vt Lucas facit: qui statim aggreditur aliam Christi & vltimam cœnam, in qua diuina myſteria tradebat. Et accepto pane, &c. Hæc res quum apud Lucam ita clara sit, vt vel Christum bis calicem consecrasse (quod est absurdissimum) fateri oporteat, vel ad myſterium calicis consecrati hæc verba non pertinere agnoscere necesse sit, manent tamen in sua pertinacia Calvinistæ, & ordinem discretissimè à Luca seruatum, remque totam ab eo plenius enarratam aduertere nollunt.

Post hæc præclara argumenta concludit Calvinus: *Ergo modis omnibus refellitur Papistarum inscitia.* Atqui an non potius Calvinus tam inscitia quàm impietas modis omnibus à nobis refutata sit, iudicet quilibet æquus Lector, resque loquatur ipsa.

27. *Bibite ex hoc omnes.*

Hic latum sibi campum contra Ecclesiam Catholicam hexcurrendi aperiri existimauit Calvinus. Hoc vt licentiosius præster, aliquod prius futuræ accusationis fundamentum ac robur ponit. *Quia Christi (inquit) consilium fuit fradem nostram sibi totam obstringere, ne quid extra ipsum queramus, duobus symbolis vitam nostram in se inclusam esse restitutus est. Indiget corpus hoc ad fouendam & sustinendam vitam cibo & potu. Christus vt se vnum nobis ad præstandas omnes salutis partes in solidum sufficere doceat, sibi vices potus ac cibi tribuit: in quo mira eius indulgentia relucet, quòd fidei nostra consulere volens, ad carnis nostræ ruditatem ita se demittat.* Dici solet: Cæcus de coloribus iudicare non potest: Multo minus cæcus hæreticus de Christi consilio iudicium ferre. Quod fuerit Christi consilium in duplici specie corporis ac sanguinis sui exhibenda, non odio Ecclesiæ & superbo sui ipsius amore excæcatus Calvinus, sed Catholica Christi Ecclesia eiusque Præpositi ac Magistri & optimè intelligunt, &

& docere nos debent. Calvinus totum Christi consilium in fide nostra Christo magis obstringenda, & ut fidei nostrae consulatur, ponit. Atqui nec vlla Scriptura hoc docet, nec Ecclesia vnquam tradidit (sed cerebri Calviniani spectrum est) nec etiam probabili ratione subsistit. Nam tamen de fide nostra stabilienda Christus in hoc Sacramento ageret (quem vnicum omnium Sacramentorum finem esse stupidissime Calvinus vult, quasi vnumquodque Sacramentum proprium suum finem, effectum, ac fructum in Scripturis expressum non haberet) tamen eam aequè vna species stabiliret quàm vtraque. Quod ne à me temerè dictum Calvinista quispiam existimet, ex ipsis Christi verbis comprobabo. Dicit Christus de vna specie: *Panis quem ego dabo, caro mea est quam ego dabo pro mundi vita.* Tamen enim hæc verba de ipso Sacramento Christum dixisse Calvinus neget (cuius contrarium eo loco abundè demonstrabimus) tamen fatetur ingenuè eodem in loco, nihil hic dici quod non in cœna figuretur ac verè præstetur fidelibus: adeoq; sacram Cœnam quasi huius concionis sigillum esse. Atqui in illis verbis, ipso interprete Caluino, fidem nostram sibi totam obstringit Christus, & fidei nostrae consulere voluit Christus. Sic enim ad hæc verba commentatur.

*Fidem a-
què vna
species con-
firmat quàm
vtraque.
Ioan. 6.*

*Ioan. 6.
vers. 54.*

Ad vers.

Quia vis illa arcana conferenda vita, de qua loquutus est, dicens: Si quis ederit ex hoc pane, vivet in æternum (ubi in verbo edendi ad fidem nos hortatur, qua sola facit ut fruamur hoc pane in vitam) ad divinam eius essentiam referri poterat, nunc descendit ad secundum gradum, ac vitam illam in sua carne positam esse docet, ut inde hauriatur. Mirificum sanè Dei consilium, quod in ea carne, ubi sola prius mortis materia erat, vitam nobis proposuerit. Atque ita infirmitati nostra consulit, dum nos ad fruendam vitam non vocat super nubes, sed eam exerit in terra. Interea fidei nostra humilitatem & obedientiam probat, dum vitam petiuros in carne sua in speciem contemptibili subsidere iubet. Et paulò post. Dandi verbū variè accipitur. Prior donatio (panis quem ego dabo) quotidie fit, quoties scilicet se nobis Christus offert. Secundo loco (quam ego dabo pro mundi vita) donationem illam vnicam notant qua facta est in cruce. Nihil enim prodesse victimam illam semel esse immolatam, nisi nunc sacro epulo vesceremur. Docet ergo his verbis Calvinus in vna specie panis (de qua vna Christus hinc loquitur) in sacro epulo cœnæ Dominicæ Christum se nobis quotidie offerre, ad fidem in eo nos hortari, qua sola illo fruimur; atque ad fidei nostra humilitatem & obedientiam probandam, ut ex carne

carne sua vitam petamus, iubere. Sufficit ergo vna species ad fidem nostram fouendam ac sustinendam, si hoc consilium Christi erat dum hoc Sacramentum institueret.

Totum sacramenti fructu vna species con fert.

1. Cor. 10.

Luc. 22.

Ioan. 6.

vers. 63.

Ioan. 6.

1. Cor. 10.

1. Cor. 11.

Sacramenti

celebratio

& percep-

ptio diuer-

sa.

Cæterum longè aliud Christi consilium fuisse, ipsa Christi verba luculenter docet, & Ecclesia Catholica tradidit. Nempe vt vitam habeamus, ac maneamus in Christo, quod toties in 6. cap. Ioan. Christus inculcauit. Rursum vt vniti Christo, sic viuamus propter illum sicut ille vixit propter Patrem, quod eodem in loco docuit. Tum vt simus vnus panis & vnus corpus, inter nos ipsos, qui de vno pane participamus, quod Paulus docuit. Demum vt mortem Domini commemoremus, quod Christus ipse proposuit. Tandem vt fructus mortis Dominicæ ad nos deriuetur, remissio peccatorum & dona gratiarum: quia, vt ipsemet Calvinus alibi scripsit, comedere Christi carnem necesse est vt crucifixa prosit. Atqui hæc omnia vna species vbertim præstat. De vna specie dixit Christus. Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. Rursum. Qui manducat me, viuet propter me. Qui autem viuunt propter Christum, utique manent in Christo. Vt simus omnes vnus corpus, de vno pane participamus. Ad vtramlibet speciem dixit Christus. Hoc facite in meam commemorationem.

Deinde aliud fuit Christi consilium in hoc Sacramentum celebrando & publicè administrando, aliud in eodem à singulis percipiendo. Vbi eius celebrationem & perpetuam administrationem instituit Christus, vt in cœna vltima, vtramque speciem porrigit, & adhiberi iubet. Vbi autem fructum eius à singulis percipiendum describit, vt Ioan. cap. 6, in vna specie totum ponit non secus quàm in vtraque. Spiritualis quippe refectio quæ singulos concernit, tota & plena est, siue in carne Christi sub specie panis, siue in sanguine Christi sub specie vini. Spiritualis autem refectio in Sacramenti administratione significata, plenius in vtraque specie repræsentatur, quàm in vna: ideòque non nisi in vtroque elemento ad Ecclesia Christi Catholica semper fuit administrata. His in positis, facilè quæ in Caluino sequuntur refutantur. Sunt enim rixæ potius quàm rationes. Sic enim prosequitur.

Quo magis detestabilis est sacrilega Papa audacia, qui sacrum hoc vinculum rumpere non dubitauit. Hoc scelerati heretici detestabile maledictum quum ex præcedentibus inferatur, quæ plena vanitatis ac dementiæ ostensa sunt, in firmos abeat necesse est. Audimus (inquit) filium Dei vitam plenitudinem, quæ suis confert, duobus symbolis pariter testatum esse.

esse. *Qua diuinitus coniuncta erant, quo iure diuellere homini mortali fas fuit?* Respondeo: *Audiuimus filium Dei vitæ plenitudinem, quam suis confert, in vno symbolo testatum esse: Qui manducauerit ex hoc pane, viuet in aeternum. Qui manducat me, viuet propter me.* Quod ipsa veritas de vno symbolo pronuntiauit, quo iure ad duo restringere homini mortali fas erit? Deinde non Papa, sed tota Christi Ecclesia his multis seculis vnã speciem laicis porrexit. Cuius eam quoque detestabilis & sacrilegæ audaciæ non condemnat Calvinus? Tandem si verè detestabilis & sacrilega audacia est, hoc sacrum vinculum rumpere, vt vno tantum symbolo vitæ plenitudo conferatur, quã in duobus Dei filius testatus est; quanto detestabilior & magis sacrilega Caluini audacia fuit, qui hoc sacrum vinculum ita penitus perripit, vt Dei filium nec in duobus symbolis nec in vno, non dico vitæ plenitudinem, sed nec vllam vitæ particulam conferre pariatur? omnemque vitæ fructum tam procul à symbolis remoueat atque propellat, quàm procul cælum à terra distat? quumque in terra hæc symbola conspiciantur ac sumantur, totam vitæ rationem in Christi carne in cælis posita, imò nec in illa, sed in quadã efficacia ab illa deriuata (iuxta proprium cerebri sui commentum) collocauit? & per hoc ipsa symbola penitus vitæ inania & vacua reliquerit? Hæc est verè detestabilis & sacrilega Caluini audacia. Et tamen audet homo sacrilegus suam impuram scabiem alij affricare, nec cuius alij, sed ipsimet Christi Vicario, & militantis in tetræ Ecclesiæ vniuersæ Capiti sub Christo supremo.

Pergit adhuc Calvinus, in quo audiendus est. *Adde quòd consilio videtur Dominus præcipere omnibus vt ex calice bibant, quo sacrilegium hoc ab Ecclesia arceret. De pane simpliciter dixisse legimus, vt acciperet. Cur bibere nominatim iubet omnes, & Marcus bibisse omnes disertè narrat, nisi vt sibi ab impia nouitate caueat fideles? Nec tamen seuerò hoc interdicto deterritus fuit Papa, quin fixam à Domino legem mutare ac violare auderet. Populum enim totum prohibuit ab usu calicis. Tota hæc rixa potius quàm ratio ex ipso postremo Caluini verbo refelli potest. Populus prohibetur ab usu calicis. Populo enim dari calicem Christus non præcepit: nec populo, sed solis Apostolis, & futuris eorum successoribus, huius diuini mysterij administris, dixit, *Bibite ex eo omnes.* Nullum ergo hinc Christi interdictum violatur, nulla Domini lex immutatur. Quod omnibus nominatim præcepit vt biberet, ab omnibus nomi-*

Ioan. 6.

Caluini
audacia
sacrilega.

Bibite ex
hoc omnes,
calicem
populo po-
tius aufert
quam tri-
buit.

natim adimpletum fuisse Marcus narrat; *Et biberunt ex eo omnes.* Si id obseruandum putat Caluinus, quod de pane simpliciter dixit, *Accipite, & manducate*, illud quoque obseruandum dicimus, quod nullus Euangelista adiecit: *Et acceperunt, ac manducauerunt*: sicuti de solo calice adiecit Marcus: *Et biberunt ex eo omnes.* Imò omnes accepisse ac manducasse non dicitur, nec omnes accipere ac manducare iubentur, ne villo modo māducationis præceptum ad illos solos præsentés aut eorū successores, sed in vniuersum ad omnes fideles pertinere ostenderetur. Ad calicis mentionem ideò tum iubetur omnes bibere, tum omnes bibisse memoratur, vt intelligeretur præceptum bibendi necessariò ad illos solos præsentés atque eorum successores illis in officio pares, non autem ad vniuersum populum fidelem pertinere. Ita hæc obseruatio nihil Caluinum iuuat, sed æquè offendere potest ac iuuare.

Addit adhuc. *Atque vt se probaret non sine ratione faceri, obtendit satis esse speciem vnã, quia per concomitantiam coniunctus sit sanguis cum carne.* Non hæc tantum ratio affertur, quæ tamen bona ac firma est, probatque totum Christum non secus in vna specie sumi quàm in vtraque; sed & aperta Christi verba proferuntur, iamque à nobis prolata fuerunt, quæ totum huius Sacramenti effectum ac fructum vnice speciei assignant. Ea sibi dissimulanda Caluinus putauit. At tamen vt hanc rationem conuelleret, conatur, videremus. Quis verò non eodem prætextu totum Sacramentum abolere licent, quia æquè sui participes nos facere Christus possit absque externo adminiculo. Ita sanè iuxta Caluini dementiam; qui nihil amplius in hoc Sacramento conferri dogmatizat quàm extra illud, & sine hoc Sacramento, per solam fidem cuiuslibet

Instit. lib.
4. cap. 17.
num. 5.
In Ioan.
cap. 6.
ver. 47.
In Ioan.
cap. 6.
ver. 53.

Instit. lib.
4. cap. 17.
num. 5.

conferri potest. Ait enim *manducationem carnis Christi non aliam esse quàm fidei manducationem, nec vllam aliam fingi posse.* Et rursus, *Fateor non manducari Christum nisi fide.* Atqui fidem extra Sacramentum officium suum facere quis dubitat? Quare alibi apertis verbis Caluinus dicit in 6. caput Ioannis, *Non de Cœna haberi concionem, sed de perpetua communicatione, qua etiam extra Cœna usum nobis constat.* Rursus hanc perpetuam communicationem carnis Christi ponit in perpetua & quotidiana Euangelij prædicatione, non secus quàm in Cœna. Sic enim alio in loco scribit. *Illis verbis, Panis quem ego dabo, caro mea est, quam ego dabo pro mundi vita, haud dubiè innuit Christus, suum nobis corpus ideo pro pane futurum ad spiritualem animæ vitam, quia*

mortem

mortem pro salute nostra exponendum erat: nobis autem por-
 rigi ut vescamur, quum fide nos facit eius participes. Semel ita-
 que ipsum dedit quo panis fieret, quum in mundi redemptio-
 nem crucifigendum exposuit, quotidie dat, ubi participandum
 quatenus crucifixum est Euangelij verbo nobis offert: ubi eam
 exhibitionem sacro Cœna mysterio obfignat, ubi id ipsum inte-
 rius complet quod exterius designat. Triplicem ponit quoti-
 dianam & perpetuam corporis Christi crucifixi participa-
 tionem: vnam in Euangelij verbo oblatam, alteram in Cœ-
 na mysterio obfignatam, tertiam interius completam, quæ
 exterius designata erat. Ita non secus extra Cœnam in Euan-
 gelij verbo quàm in Cœna carnis Christi participationem
 ponit. Idem quippe apud Calvinistas efficit Euangelij prædi-
 catio, quod cuiuslibet Sacramenti exhibitio. Caluino subscri-
 bens Beza cum tota Synodo Rupellana rotundius dicit, ta-
 meti Cœna ad mysticam & spiritualem Christi communica-
 tionem specialiter instituta fuerit, nihilominus eundem Iesum
 Christum cum omnibus suis donis etiam in simplici verbo, &
 in baptismo nobis offerri, & à credentibus percipi. Denique
 Calvinus tamen multis verbis docere conetur participatio-
 nem Christi in Cœna iuxta suum figmentum plus esse quàm
 spiritualem, eosque reprehendat qui nos Spiritus modo par-
 ticipes in ea faciunt, tamen post totam suam hypocriticam
 huius mysterij commendationem concludit hunc in mo-
 dum. Quapropter Scriptura ubi de nostra cum Christo parti-
 cipatione loquitur, vim eius vniuersam ad Spiritum refert. Pro
 multis tamen vnus locus sufficiet. Paulus ad Rom. 8. Christum
 non aliter in nobis quàm per Spiritum suum habitare differit:
 quo tamen illam, de qua nunc sermo est, carnis & sanguinis
 communionem non tollit, sed ab vno Spiritu effici docet, ut to-
 tum Christum possideamus, & habeamus in nobis manentem.
 Tota igitur Caluini resolutio est (quicquid interdum, vt lectori
 fucum faciat, de hoc mysterio magnificè loquitur) solam in
 eo esse spiritualem Christi participationem, quam videlicet
 solus Spiritus efficit, quæ non secus extra mysterij vsum ha-
 beretur per solâ fidem (saluo quòd adest in Cœna figura quæ-
 dam externa, eandem participationem, vt ipse confingit, ob-
 signans) quàm in eius vsu per symbola accepta. Ergo (vt ad
 obiectionem Caluini redeamus) iuxta eius propriam demen-
 tiam, nec de vna nec de duabus speciebus admodum laboran-
 dum erit, sed totum Sacramentum sine magno incòmodo abo-
 lere licebit, quia aquè sui participes nos Christus facere potest.

Participa-
 tio Christi
 iuxta Cal-
 uinū aquè
 extra Cœ-
 nam Dom.
 quam in
 illa.

Theolog.
 Epist. 65.
 pag. 285.

Instit. lib.
 4. cap. 17.
 num. 7.

Lib. & ca.
 eodem
 num. 11.

Caluini
 resolutio.

Caluinus
 ex seipso
 refutatur.

imò de facto facit per Euangelij prædicationem, per solam fidem, & solo Spiritu suo, absq; externo adminiculo huius Sacramenti. Ita cõtra ipsum Calvinum pulchrè currit obiectio, quam contra Papam ingeniosè à sese inuentam existimauit.

At verò Papa & tota Ecclesia Catholica, tametsi in vna specie huius mysterij totum Christum per concomitantiam recipi verè doceat, non tamen absque vtraque specie perinde Christum accipi docere censenda est. Agnoscit enim in hoc sacrosancto mysterio singularem quandam, realem, naturalem, corporalem, (non spiritualem tantum) Christi participationem, quæ extra hoc Sacramentum, nec per solam fidem, nec per Euangelicam prædicationem, nec per aliquam concomitantiam, nec denique per solam diuini Spiritus operationem datur. Agnoscit cum B. Cyrillo Alexandrino non solum nos recta fide sinceraq; charitate Christo spiritualiter coniungi, sed esse quoque in nobis aliam coniunctionis rationem secundum carnem cum Christo per mystica benedictionis virtutem, quæ cum in nobis sit, corporaliter quoque facit communicatione carnis Christi, Christum in nobis habitare, Et iterum. Corporaliter Dei filius per benedictionem mysticam nobis ut homo unitur, spiritualiter autem ut Deus, sui Spiritus gratia, nostrum ad nouam vitam spiritum redintegrat. Agnoscit quod scripsit B. Chrysostomus. *Vt non solum per dilectionem, sed ipsa in Christi carnem conuertamur, per cibum id efficitur quem nobis largitus est.* Et alio in loco. *Christo non satis fuit ut homo fieret, &c. verum & seipsum nobis commiscet, & non fide tantum, verum & re ipsa nos suum efficit corpus.* Cauilletur ad hæc verba Calvinus. *Hoc tantum vult Chrysostomus excludere, ne quis dum fidem nominari audit, nudam imaginationem concipiat.* Atqui S. ille Pater non solum nudam imaginationem & apprehensionem intellectualem, quæ sola fide fit, & quam Zvingliani solam ponebant, ut manducare nihil aliud esset quàm credere, hoc loco excludit; sed etiam solam communicationem spiritualem, quæ per fidem & charitatem realis esse potest, qualem statuit Calvinus (saltem ex parte fidei) similiter excludit; & illam realem communicationem ponit, quæ est plusquam spiritualis: qua videlicet vera Christi caro non absens per fidem accipiat, ut præstigiatur Calvinus; sed reipsa præsens realiter nobis coniungatur, à nobis realiter percepta. Vnde & in sequentibus eodem loco dicit: *Quis pastor omnes pascit proprio cruce? Sed Christus nos proprio sanguine pascit, & per omnia nos*

Participatio a Catholicis credita.

In Ioan. lib. 10. cap. 33.

Ibidem lib. 11. cap. 26.

Homil. 45. in Ioan. Homi. 60. ad Popul. Ant. Inffit. lib. 4. cap. 17. num. 6.

sibi coagmentat. Agnoscit rursum cum B. Hilario non spiritu modò sed & naturaliter nos Christo per hoc Sacramentum coniungi. *Si verè* (inquit) *Verbum caro factum est, & nos verè Verbum carnem cibo Dominico sumimus, quomodo non naturaliter in nobis manere existimandus est?* Sic Cyrillus scripsit non habitu solum, quæ per charitatem ac fidem intelligitur, verùm etiam participatione naturali Christum in nobis esse. Agnoscit postremò huius Sacramenti beneficio nos esse *ex ossibus Christi, & carnem de carne eius*, vt exponit Irenæus: nos esse *concorporeos Christo*, vt iterum Apostolus loquitur, vt exponit D. Cyrillus Alexandrinus: ac demùm nos esse *χρησόμενος*, vt alter Cyril. Hierosolymitanus scriptum reliquit. Hanc SS. Patrum doctrinam ac fidem amplexus Papa, sic sub vna specie totum Christum *corporaliter, naturaliter, re ipsa*, nobis coniungi docet, vt extra hoc diuinissimum Sacramentum eodem modo nos sui participes Christum facere non credat: ideòque vt haec tantam, tam singularem, tam arctam, tam diuinam, tam fructuosam conjunctionem retineat, totum Sacramentum nullo modo abolere velit, tamen vna specie populum contentum esse grauissimis ex causis iubeat.

His nunc ita explicatis, Caluini conclusio non modò in Papam nõ quadrabit, sed in ipsius Caluini caput tota recidet, qua sic scribit. *Sed istis puerilibus cauillis nihil inuatur eius impietas, quia nihil magis absurdum est quàm vt traditis à Domino subsidijs sponte careant, vel priuari sustineant fideles: ideòque nihil minùs ferendum quàm impia hæc laceratio.* Contra seipsum classicum cecinit Caluinus. Nihil enim certè minùs ferendum, ideòque Caluinistis nihil hodie pestilentius, quàm impia hæc mysterij non iam laceratio aut mutilatio, qualem Papæ inaniter & pueriliter hactenus obiecit, sed vniuersa abolitio, profanatio, & extinctio, qualem Caluinus per suum commentitium canalem in orbem introduxit, vt satis in præcedentibus ostensum à nobis est. Nihil etiam magis absurdum, imò turpe, ignominiosum, & lamentabile, quàm vt vnius Caluini technis præstigijs, & malis artibus, tam innumeri Christiani in Gallia, Anglia, Scotia, Germania, *traditis à Domino subsidijs sponte careant, vel priuari se sustineant.* Vnius Caluini & doctrinam pestilentem abominari, & libros venenosos exurete, & memoriã sempiterna obliuione sepelire, aut certè diris deuouere meritò debent, qui vera & reali Christi carnis præsentia, alimonia, fructu (imaginarium è cælo participatione conficta) toto etiam

De Trinã
lib. 8.

In Ioan
lib. 10.

cap. 13.
Ephes. 5.

Lib. 5.
Ephes. 30.

In Ioan
lib. 15.

cap. 26.
Catech. 40

Caluinistis
nihil hodie
pestilenti-
um.

religionis cultu, tot animas Christianas spoliavit, & diuinissima corporis & sanguinis Christi mylteria ad nudam ac symbolicam obfignationem à seipso confictam, maiori, quam dici potest, impietate traduxit.

39. *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.*

*In feria 4.
Hebdom.
sanda.*

Dvo nefanda & impia dogmata tam contra Christi honorem quàm contra Euangelicam veritatem euomuit hoc loco Calvinus, & studiosè tæetur: vnum de maledictionis diuinæ horrore pœnisque infernalibus à Christo hoc loco toleratis, alterum de voto Christi inconsiderato & abrupto. Prius nefarium dogma cum tetra blasphemia coniunctum ad eadem Christi verba apud Lucam compendio examinabitur. Nam latè & accuratè illud refutatum dedimus in parte quadragesimali Promptuarij nostri Catholici recenter edita. De posteriori hîc aliqua dicemus. *Ego* (inquit hoc loco Calvinus) *abruptum hoc fuisse votum fateor, tametsi precatio fuerit, non querimonia.* Moxque docens fidelium preces non semper æquabile temperamentum seruare, sed implicitas & perplexas secum aliquando configere, de Christo quoque affirmat, sic hoc loco *metu perculsum, & anxietate constrictum fuisse, ut necesse illi foret inter violentos tentationum fluctus alternis votis quasi vacillare.* Addit demum, quòd *votum suum subito elapsum castigat ac reuocat.* Tandem concludens dicit. *Non fuit igitur hæc meditata Christi oratio, sed vis & impetus doloris subitam ei vocem extorsit, cui statim addita fuit correctio.* Et paulò post. *In primo voto non apparet placida illa moderatio quam dixi, quia mediatoris officio defungi, quantum in se est, renuit ac deieclat.* Ponit ergo in Christo, desideria inconsiderata, vota abrupta, eademque alternantia ac vacillantia, subitò erumpentia, quæ corrigi debeant. Denique orationes non meditatas, sed impetu doloris extortas, ac placidæ potestremò moderationis vacuas. Sed hæc omnia Christi puritate indignissima, & quæ in solos peccatores peccato originali corruptos ac deprauatos cadunt, ex veræ Theologiæ ignorantia, & animi contumacia Calvinus negat, nolens videlicet in Christo agnoscere humanorum istorum affectuum, gaudij, timoris, &c. liberam susceptionem, quam disertè Patres docent. Quum enim liberè mortis horrorem ante oculos suos proponeret, liberè quoque & meditatè dixit: *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.* Nullum hîc votum inconsidera

Christi puritas & fortitudo defenditur.

fider:
vota
tion
sulce
tia. V
rent
obiec
Natu
dum
rem
prop
passi
plici
dam
ipfa
Dorm
etsi te
auer
test n
dum
ption
fessio
melio
hac r
accep
tura.
circu
tantu
nali
ac tr
lunta
anim
eran
voce
Vra
te de
siti i
bum
est l
send
bera
num